

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΙΞΤΕΛΕΤΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου 2024

ΘΕΜΑ 1

1^ο υποερώτημα

- ιστορίες προερχόμενες από συστατικά ακριβή, συνδεδεμένα, όμως, με τρόπο που οδηγούν σε ένα ψέμα
- αγνοούν, απορρίπτουν, αποκλείουν στοιχεία που δεν τις υποστηρίζουν
- υποτάσσουν τα ερωτήματα ελέγχου της σημασίας τους στις απαιτήσεις ενός εύληπτου αφηγήματος

2^ο υποερώτημα

Το απόσπασμα στο οποίο χρησιμοποιείται ως τρόπος ανάπτυξης το αίτιο-αποτέλεσμα είναι «Πράγματι, από τη στιγμή...τα μέλη του κοινού». Ο συγκεκριμένος τρόπος ανάπτυξης επιλέγεται με σκοπό η συγγραφέας να τεκμηριώσει και να πείσει το κοινό για τη διαδικασία με την οποία γίνεται η κατασκευή των ειδήσεων από τους δημοσιογράφους και τα αποτελέσματα τους στην προσέλκυση του ενδιαφέροντος του κοινού.

3^ο υποερώτημα

α. ...έχουν συμβάλει σε μια άλλη τάση: στη διόγκωση των διαδόσεων (1η παράγραφος) →

με τη χρήση της διπλής τελείας (ή άνω κάτω τελείας) προεξαγγέλλεται emphaticά η επόμενη ονομαστική φράση (διόγκωση των διαδόσεων), που εξηγεί ποια είναι η «άλλη τάση» στη δημοσιογραφία.

β. ...να «αναλωθούν» (1η παράγραφος) →

τα εισαγωγικά περικλείουν τη λέξη «αναλωθούν», γιατί η συγγραφέας τη χρησιμοποιεί με μεταφορική σημασία, επιδιώκοντας να καυτηριάσει/ ειρωνευτεί έμμεσα το γεγονός ότι θεωρείται κατανάλωση/ σπατάλη χρόνου και ενέργειας η αναζήτηση της αλήθειας στη δημοσιογραφία.

γ. -κι αυτό συμβαίνει συχνά. (1η παράγραφος) →

η κειμενογράφος σχολιάζει την προηγούμενη περίοδο λόγου· προσθέτει το σχόλιό της μετά την παύλα, γιατί αποτελεί συμπληρωματικό στοιχείο.

δ. (και οι περισσότεροι από αυτούς υπό πίεση) (1η παράγραφος) →

η κειμενογράφος συμπληρώνει τα λεγόμενά της με ένα σχόλιο εντός παρενθέσεων, για να διευκρινίσει ότι αποτελεί πολυτέλεια η εξακρίβωση της σημασίας μιας είδησης, ακόμη και για τους μεγάλους δημοσιογραφικούς οργανισμούς

ε. - κι άλλων πηγών ψυχαγωγίας – (2η παράγραφος) →

με τη διπλή παύλα διακόπτεται η κανονική ροή του λόγου, ώστε να προσθέσει η κειμενογράφος μια απαραίτητη, κατά τη γνώμη της, πληροφορία σχετικά με τις πηγές ενημέρωσης της κοινής γνώμης, η οποία συμπληρώνει τα λεγόμενά της.

ΘΕΜΑ 2

Κειμενικό είδος: Άρθρο για την ιστοσελίδα του σχολείου, απαιτείται τίτλος

«Πληροφόρηση και παραπληροφόρηση»

Πρόλογος

Η ανάπτυξη των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ιδιαίτερα του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, άλλαξε τον τρόπο πληροφόρησης. Οι πληροφορίες που δεχόμαστε καθημερινά διαδέχονται η μία την άλλη με κατατλιγιστικό ρυθμό χωρίς να υπάρχει τις περισσότερες φορές η δυνατότητα άσκησης κριτικού ελέγχου. Έτσι, η παραπληροφόρηση έχει καταστεί δυστυχώς αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινής μας ενημέρωσης.

Α' ερώτημα: Παραδείγματα παραπληροφόρησης και ερμηνεία τους

- Η διάδοση φημολογιών
- Η κατασκευή ιστοριών
- Η μονομερής παρουσίαση των γεγονότων
- Η προβολή εύπεπτων-ανούσιων ειδήσεων με σκοπό τον αποπροσανατολισμό των δεκτών

Η παραπληροφόρηση κατά κύριο λόγο οφείλεται στον κερδοσκοπικό χαρακτήρα των ενημερωτικών μέσων. Οι ειδήσεις που προκαλούν τον εντυπωσιασμό στο κοινό είναι επικερδείς. Επίσης, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η παραπληροφόρηση εξυπηρετεί και πολιτικές σκοπιμότητες (π.χ. άσκηση πολιτικής προπαγάνδας). Συνεπώς, οι λειτουργοί του τύπου, αλλοιώνοντας ή κατασκευάζοντας την είδηση, παραβιάζουν τον κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας για χάρη του κέρδους ή των πολιτικών συμφερόντων. Όσον αφορά στην παραπληροφόρηση που γίνεται στο διαδίκτυο, μπορούμε να πούμε ότι είναι δύσκολος ο έλεγχος της αξιοπιστίας της πληροφορίας με δεδομένο ότι κάθε χρήστης μπορεί να ανεβάζει οποιαδήποτε πληροφορία χωρίς κανέναν έλεγχο. Στον αντίποδα, μερίδιο ευθύνης έχουμε και όλοι εμείς οι πολίτες που δεχόμαστε άκριτα τις πληροφορίες ως αληθείς, χωρίς να μπορούμε στη διαδικασία «να το ψάξουμε».

Β' ερώτημα: Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας πληροφόρησης

Η επικράτηση της παραπληροφόρησης σε πολλά ενημερωτικά μέσα της εποχής καθιστά επίκαιρη και αναγκαία όσο ποτέ την ανάδειξη της γνήσιας πληροφόρησης, η οποία είναι:

- έγκαιρη
- έγκυρη

- αντικειμενική και απαλλαγμένη από φανατικές και δογματικές απόψεις
- τεκμηριωμένη
- αδέσμευτη και ανεξάρτητη από οικονομικές-πολιτικές σκοπιμότητες,
- ρεαλιστική
- πολύπλευρη-σφαιρική.

Επίλογος

Καθήκον των λειτουργών του τύπου είναι να ενημερώνουν την κοινή γνώμη με υψηλό αίσθημα ευθύνης. Αντίστοιχα, καθήκον κάθε πολίτη είναι να ενημερώνεται καθημερινά για ποικίλα θέματα και από διαφορετικά μέσα προκειμένου να σχηματίσει τη δική του άποψη.

ΘΕΜΑ 3

1. Η γλώσσα χρησιμοποιείται μεταφορικά (απάντηση β). Η πόλη περιγράφεται ως απρόσωπη προκειμένου ο αφηγητής να δείξει την αλλοτρίωση που έχει υποστεί ο αστικός τρόπος ζωής, αλλά και τη δυσκολία του ήρωα να προσαρμοστεί σ' αυτήν.

2. Η γλώσσα χρησιμοποιείται κυριολεκτικά (απάντηση α). Με αυτή την περιγραφική εικόνα αντιλαμβανόμαστε τη συνήθεια του ήρωα και πολλών νέων να ακούνε μουσική με τα ακουστικά στον δρόμο από τη συσκευή του κινητού τους τηλεφώνου προκειμένου να αποκοπούν από όσα τους δυσχεραίνουν.

3. Χρησιμοποιείται ασύνδετο σχήμα (απάντηση γ) με τη χρήση του οποίου γίνεται παραστατική περιγραφή της διαδρομής του ήρωα στη λεωφόρο. Περιγράφονται όσα βλέπει και του προκαλούν αρνητική εντύπωση λόγω της ασχήμιας, της εγκατάλειψης, της θλίψης και της αδιαφορίας που αποτυπώνουν.

4. Η λέξη στα εισαγωγικά χρησιμοποιείται ειρωνικά (απάντηση β). Ενώ για τους περισσότερους η φοίτηση σε «μια καλή σχολή» θεωρείται επιτυχία, για τον ήρωα συνιστά βάρος, καθώς η επιτυχία τους στις εξετάσεις δεν τον ικανοποιεί, απέχει πολύ από αυτό που θα ήθελε πραγματικά να κάνει στη ζωή του.

ΘΕΜΑ 4

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία:

- τις έντονες εσωτερικές διεργασίες που πλαισιώνει η συνηθισμένη πλέον για την καθημερινότητα του ήρωα προβολή της τρομακτικής «Έκτακτης Επικαιρότητας» στην οθόνη της τηλεόρασης και πυροδοτεί αναδρομή στο παρελθόν του κι έντονη κριτική στο παρόν του: ανάκληση δυσάρεστων αναμνήσεων, νοσταλγία, παρουσίαση των γεγονότων που τον οδήγησαν στην τωρινή κατάσταση, αμφισβήτηση ακόμη και της αξίας που έχει η φοίτησή του στο Πανεπιστήμιο
- τη δυσκολία προσαρμογής στη νέα πραγματικότητα, μοναξιά, αποξένωση, θλίψη για την απογοητευτική εικόνα της άλλοτε λαμπερής Αθήνας, που εξελίσσεται σε μια ακαλαίσθητη και αφιλόξενη πόλη
- την έντονη αντίθεση ανάμεσα σε όσα βιώνει και σε όσα πραγματικά επιθυμεί, την αίσθηση του ανολοκλήρωτου της ζωής του

Οι μαθητές μπορούν είτε να συμφωνήσουν είτε να διαφωνήσουν με τη στάση ζωής που επιλέγει ο ήρωας της ιστορίας, τεκμηριώνοντας σε κάθε περίπτωση την επιλογή τους.